

Eindadvies Tilburg University

24 oktober 2016

1. Inleiding

De Reviewcommissie (hierna commissie) heeft kennisgenomen van:

- de prestatieafspraken zoals vastgelegd in de beschikking van 3 november 2012,
- de rapportage van Tilburg University van 30 juni 2016 over voornoemde prestatieafspraken van 3 november 2012 in het jaarverslag 2015.

In dit advies geeft de commissie haar oordeel over de resultaten van bovengenoemde afspraken. In dit advies komen achtereenvolgens aan de orde:

- het oordeel van de commissie over de geboekte resultaten voor de in 2012 ten aanzien van onderwijs en onderzoek (profilering, zwaartepuntvorming en valorisatie) geformuleerde ambities;
- het oordeel van de commissie over de geboekte resultaten voor de in 2012 ten aanzien van onderwijskwaliteit en studiesucces geformuleerde ambities;
- het eindadvies van de commissie aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

De commissie merkt op dat zij het voorstel voor de prestatieafspraken van Tilburg University in 2012 heeft beoordeeld als 'goed'. In 2012 heeft Tilburg University ambities geformuleerd voor de verplichte indicatoren bij onderwijskwaliteit en studiesucces. Bijlage 1 bevat een overzicht van de realisatie in 2015.

2. Profilering, zwaartepuntvorming en valorisatie

2.1 Profilering onderwijs

Onderwijsdifferentiatie

Tilburg University heeft de ambitie om aanvullende programma's te ontwikkelen voor gemotiveerde studenten die meer uit hun studie willen halen. Ze rapporteert in 2015 dat het tweejarige Engelstalige Outreaching Honors Program voor bachelorstudenten verder is ontwikkeld en scherpere doelen kreeg. Dit programma bereidt talentvolle studenten voor op een leiderschapsfunctie in de maatschappij. Vijftig nieuwe studenten mogen jaarlijks deelnemen aan het programma. Dit aantal is zo vastgesteld op grond van kwaliteitsoverwegingen en het beschikbare budget. De universiteit heeft het voornemen om een *Honors College* op te richten, waarin het excellentieonderwijs wordt gebundeld. De bacheloropleiding Liberal Arts and Sciences wordt omgebouwd tot *University College Tilburg*.

De universiteit diverse aspecten van internationalisering van het onderwijs als aanvullende indicatoren in de prestatieafspraken opgenomen. Ze biedt 32 Engelstalige master- en vijf Engelstalige bacheloropleidingen aan. Ook zijn er zeven internationale double/joint degree-programma's. Tilburg University versterkt de netwerken van internationale topinstellingen rond haar specialismen en wil de bestaande relaties verdiepen om te komen tot strategische allianties. Een eerste poging om voor een studierichting het bijzondere kwaliteitskenmerk internationalisering van de NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie) te behalen was niet succesvol. Alle studenten krijgen de mogelijkheid om een deel van de studietijd in het buitenland door te

brengen. De universiteit ziet deze buitenland-periode als een volwaardig onderdeel van het curriculum. In het Strategisch Plan 2014-2017 staat de doelstelling dat alle bacheloropleidingen in 2017 een 'mobility window' hebben. De meeste facultatieve indicatoren van Tilburg University voor internationalisering in de prestatieafspraken laten doelbereiking zien. Het aantal afgestudeerden met een buitenlandervaring is bijvoorbeeld gestegen (in 2015 24% van de bachelors, 10% van de masters). Het aandeel inkomende uitwisselingsstudenten steeg echter – zoals Tilburg University al verwachtte – niet (4%).

Onderwijsaanbod

Tilburg University werkt conform haar prestatieafspraken aan de profilering van haar onderwijsaanbod door een herontwerp van het bacheloronderwijs, gericht op academisering, op de integratie van onderzoek in het onderwijs en op intensivering. Studenten worden daardoor meer uitgedaagd. Ook stelt de universiteit hogere eisen aan het eindniveau. In 2015 is het breed gedragen Tilburg University Onderwijsprofiel vastgesteld, dat bij alle faculteiten wordt geïmplementeerd. De belangrijkste kenmerken zijn kleinschaligheid, activerend onderwijs en aandacht voor '21st Century Skills'. In het kader van de profilering is besloten drie bacheloropleidingen en zes masteropleidingen af te bouwen.

Tilburg University wil meer brede bacheloropleidingen aanbieden en onderzoekt of het haalbaar is kleinere en enigszins verwante bacheloropleidingen te integreren tot bredere bachelors. Het initiatief om te komen tot een internationale bachelor(variant) op het gebied van de maatschappijwetenschappen heeft geleid tot de brede track Global Management of Social Issues, waarin Organisatiewetenschappen, Personeelwetenschappen en Sociologie samenkomen.

Ook sluit de universiteit aan bij de regio en de arbeidsmarkt, onder meer door de introductie van de 'extended master' (academische opleiding met een traineeship in een organisatie). Tilburg University vindt het belangrijk dat studenten tijdens hun opleiding mogelijkheden krijgen om zich voor te bereiden op de arbeidsmarkt. Het experiment met de extended masters is voortgezet en uitgebreid.

2.2 Onderzoek en valorisatie

Zwaartepuntvorming

De ambities van Tilburg University ten aanzien van de zwaartepuntvorming in het onderzoek wordt concreet gemaakt door de uitbouw van de extern beoordeelde *centres of excellence*. Er zijn vijf *centres*. De instituten INTERVICT en Netspar hebben al langer de status van topinstituut, meer recentelijk hebben het Tilburg Law and Economics Center (Tilec, 2013), het Center of Research on Psychology in Somatic Diseases (CoRPS, 2014) en het Tilburg Center for Cognition and Communication (TiCC 2015) de status gekregen van Tilburgs center of excellence.

De universiteit heeft de ambitie aan te sluiten bij het topsectorenbeleid, ondanks de sterke focus van dat beleid op de bèta- en medische wetenschappen. Vanuit haar onderzoeksprofiel heeft Tilburg University daar slechts beperkt connectie mee. Echter, via de nationale Sociale Infrastructuur Agenda kunnen de alfa- en gammawetenschappen met het thema sociale vernieuwing een bijdrage leveren aan alle topsectoren. Het Tilburgse Maatschappelijk Topinstituut Netspar is een van de initiatiefnemers van de Sociale Infrastructuur Agenda; in 2013 gingen er drie projecten over pensioenen van start. De universiteit doet mee met Horizon 2020 en de EU Grand Challenges. Ze heeft zich op Horizon 2020 voorbereid door vijf maatschappelijke thema's te kiezen bij de

aanpak van Social Innovation: pensioenen, veiligheid, duurzaamheid, arbeidsmarkt en zorg. Tilburg University steekt veel energie in de werving van subsidies binnen de EU Grand Challenges. De doelstelling is dat alle multidisciplinaire onderzoekscentra en centers of excellence in 2015 actief zijn in minstens een van deze Challenges of serieuze pogingen hebben ondernomen hieraan een bijdrage te leveren. In de Europese programma's KP7 en Horizon 2020 heeft Tilburg University goede resultaten behaald. Veertien projecten zijn in de laatste twee jaar van KP7 gehonoreerd, elf projecten zijn gehonoreerd in Horizon 2020. Vrijwel alle multidisciplinaire onderzoekscentra hebben voorstellen ingediend voor de Europese Grand Challenges. De vijf centers of excellence hebben allemaal één of meerdere voorstellen ingediend bij KP7 of Horizon 2020, wat tot negen toekenningen heeft geleid. Om het indienen van subsidieaanvragen in het Europese programma Horizon 2020 te stimuleren, was er van 2013 tot 2015 een project 'Stimulering onderzoek subsidies' met incentives, trainingen, voorlichting en advies van een interne commissie. In 2015 is een start gemaakt met *Go for Grants*, een geconsolideerde strategie om het aantal succesvolle subsidieaanvragen substantieel te vergroten.

Tilburg University wil de begeleiding van promovendi verbeteren, waarbij iedere promovendus wordt bijgestaan door minimaal twee (co-) promotoren. Het aantal promoties groeide van 132 in 2012 tot 165 in 2015 (het streefgetal was 140 promoties). Alle Graduate Schools hebben steeds meer aandacht voor buitenpromovendi en hun betrokkenheid bij de universiteit.

Ook de overige aanvullende indicatoren van de universiteit (onder meer toekenningen uit de NWO vernieuwingsimpuls, Starting en Advanced Grants van de European Research Council) laten een positieve ontwikkeling zien.

Valorisatie

Tilburg University participeert in het Valorisatieplan West- en Midden-Brabant, samen met Avans Hogeschool en de NHTV. Het programma kent verschillende lijnen: het stimuleren van ondernemerschap, ondernemerschapsonderwijs, het begeleiden van startende ondernemingen, het realiseren van nieuwe bedrijvigheid en het ondersteunen van groeiende ondernemingen. In 2015 zijn er vanuit de universiteit 49 studentondernemers tot het programma toegelaten. Bovendien is Tilburg University Venturis opgericht, dat nadruk legt op het duurzaam benutten van wetenschappelijke kennis in de sociale wetenschappen. Er zijn twee spin-offs ontstaan uit Tilburg University, een aantal zit in de pijplijn.

De universiteit investeert in (regionale) netwerken, waarin het langlopende relaties aangaat met andere kennisinstellingen, bedrijven, organisaties en overheden. Deze netwerken zijn er voor de gezamenlijke kennisontwikkeling en -uitwisseling. Noord-Brabant kent vier netwerkorganisaties met een strategische of meer operationele functie om de innovatiekracht van de regio te versterken: Brainport Network, Strategie Board Delta Region, Midpoint Brabant en Brainport Development. De universiteit is bij alle betrokken.

2.3 Voortgang ten aanzien profilering, zwaartepuntvorming en valorisatie

De commissie stelt vast dat Tilburg University veel van haar ambities heeft gerealiseerd in de profilering, onderwijsdifferentiatie, zwaartepuntvorming en valorisatie. Veel gestelde doelen zijn behaald, zoals het herontwerp van het bacheloronderwijs, de ontwikkeling van het honoursonderwijs, de kwaliteitsverbetering van het onderzoek (onder meer door de vorming van centres of excellence) en de aansluiting bij Europese

programma's. De universiteit heeft deze voortgang inzichtelijk gemaakt met aanvullende indicatoren, met name voor internationalisering en onderzoeksresultaten. Uit de rapportage blijkt dat zich bij de meeste indicatoren een positieve trend aftekent.

3. Onderwijskwaliteit en studiesucces

3.1 Kwaliteit en excellentie

Tilburg University gebruikt als indicator van onderwijskwaliteit het studentenoordeel over het onderwijs in het algemeen in de Nationale Studentenenquête (NSE).

Tilburg University stelde zich ten doel het studentenoordeel over het onderwijs op het niveau te houden van de nulmeting (80,5%). De universiteit rapporteert dat in 2015 de score aanzienlijk is verbeterd tot 86,5%. De commissie stelt vast dat het doel ruimschoots is gehaald.

De universiteit merkt hierbij op dat uit de jaarlijkse NSE ook bleek dat de studenten in 2015 bijna alle aspecten van hun opleiding beter beoordeelden dan in 2014. Tilburg University scoort qua algehele tevredenheid hoger dan het landelijk gemiddelde (4,04) en stijgt van een zesde plaats in 2014 naar de gedeelde derde plaats in 2015.

Conclusie

Aangezien Tilburg University haar ambitie met betrekking tot het NSE-studentenoordeel heeft gerealiseerd, beoordeelt de commissie het aspect kwaliteit en excellentie als positief.

3.2 Studiesucces

Tilburg University rapporteert ten aanzien van onderwijskwaliteit en studiesucces resultaten die voor zowel uitval, switch als rendement de in 2012 geformuleerde ambities overtreffen.

De universiteit stelde zich ten doel de uitval van studenten in het eerste jaar te beperken tot ten hoogste 22,0%. Ze rapporteert dat de uitval substantieel is teruggebracht van 24,4% bij de nulmeting tot 15,5% in 2015. De commissie stelt vast dat het doel ruimschoots is gehaald.

Ook had Tilburg University de ambitie om de switch naar een andere opleiding binnen de instelling in het eerste jaar terug te brengen tot ten hoogste 11%. De universiteit rapporteert dat de switch is teruggebracht van 13,0% bij de nulmeting tot 10,1% in 2015. De commissie stelt vast dat de doelstelling ruim is behaald.

Tilburg University stelde zich ten doel het bachelorrendement van herinschrijvers bij dezelfde instelling na de nominale studietijd plus één jaar te verhogen naar 70%. De universiteit rapporteert dat het bachelorrendement aanzienlijk is verbeterd van 59,7% bij de nulmeting tot 75,7% in 2015. De commissie constateert dat het doel is gehaald en het eindresultaat ruim boven de doelstelling van 70% ligt.

Tilburg University rapporteert vele maatregelen die zij heeft genomen met het oog op de verbetering van het studiesucces. Deze maatregelen zijn opgenomen als aanvullende indicator in de prestatieafspraken. In 2015 is het breed gedragen Tilburg University Onderwijsprofiel vastgesteld dat wordt geïmplementeerd bij alle faculteiten. De belangrijkste kenmerken zijn kleinschaligheid en activerend onderwijs. De universiteit heeft de studievoorziening verbeterd zodat studenten beter voorbereid aan de studie beginnen. Voor alle bacheloropleidingen, met uitzondering van een aantal opleidingen

waarvoor een selectieprocedure geldt, is een studiekeuzecheck beschikbaar. Verder ontwikkelde Tilburg University een aantal producten voor de oriëntatie van middelbare scholieren en is er een workshop 'studiekeuzehulp' voor ouders ontwikkeld. De studieprestaties van studenten worden nauwkeurig gevolgd. Wanneer studenten onder de norm presteren (minder dan 20 ECTS in het eerste semester), is dit reden voor een oproep tot een gesprek. Voor de studies met de hoogste uitvalpercentages worden voorbereidende Summer School-classes ontwikkeld. In 2012 en 2013 is in het kader van de Tilburg Summer School een brugcursus Wiskunde en Statistiek georganiseerd voor aanstaande studenten Economie en Bedrijfskunde, maar vanwege de lage deelname wordt de brugcursus niet voortgezet.

Conclusie

De commissie concludeert dat de ambities ten aanzien van de uitval, de switch en het bachelorrendement zijn gerealiseerd. De commissie beoordeelt de prestaties ten aanzien van het aspect studiesucces als positief.

3.3 Maatregelen met betrekking tot onderwijsintensiteit, docentkwaliteit en indirecte kosten

Tilburg University stelde zich ten doel te voldoen aan de eis dat in 2015 alle bacheloropleidingen hun eerste jaar minimaal gemiddeld 12 contacturen per onderwijsweek aanbieden. Op grond van de rapportage door de universiteit stelt de commissie vast dat de doelstelling is gehaald.

Tilburg University had de ambitie geformuleerd het percentage docenten met de basiskwalificatie onderwijs (BKO) te verhogen van 4,5% in 2011 naar 30% in 2015. De universiteit rapporteert dat in 2015 48,4% van de docenten de BKO heeft behaald. De commissie stelt vast dat de afgesproken doelstelling ruimschoots is gehaald.

Tilburg University stelde zich ten doel de indirecte kosten te beperken tot ten hoogste 21,0%. De universiteit rapporteert dat het percentage indirecte kosten is teruggebracht van 21,8% bij de nulmeting tot 19,5% in 2015. De commissie stelt vast dat de afgesproken doelstelling is gehaald.

Tilburg University meldt dat zij het beleid met betrekking tot de BKO voortzet, afgestemd op de eisen van haar onderwijsvisie. In 2015 is een extra impuls gegeven; het beleid om in duizend dagen 100% docenten met een BKO te hebben, wordt verder uitgewerkt. In 2012 heeft het College van Bestuur het beleid voor de Senior Kwalificatie Onderwijs (SKO) vastgesteld en in 2013 zijn de eerste SKO certificaten uitgereikt.

Conclusie

Aangezien Tilburg University haar ambities met betrekking tot onderwijsintensiteit, docentkwaliteit en indirecte kosten heeft gerealiseerd, beoordeelt de commissie het aspect maatregelen ter bevordering van onderwijskwaliteit als positief.

3.4 Aanvullende overwegingen

In aanvulling op bovengenoemde overwegingen wil de commissie met name haar waardering uitspreken over het feit dat de universiteit erin is geslaagd om het bachelorrendement aanzienlijk te verbeteren en tegelijkertijd de uitval en switch substantieel terug te dringen. Het studentenoordeel over de kwaliteit van het onderwijs was al goed en is fors gestegen. De afgesproken doelen op alle verplichte indicatoren zijn gehaald, in de meeste gevallen ruimschoots.

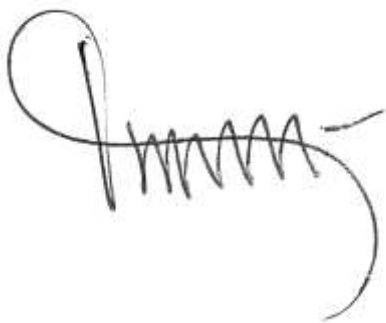
4. Advies aan de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

In verband met het vaststellen van de gevolgen, bedoeld in artikel 13, eerste lid, van het Besluit experiment prestatiebekostiging (Staatsblad 2012, 534) komt de commissie op grond van de beoordeling van de rapportage van Tilburg University tot het volgende advies aan de minister van OCW.

De commissie beoordeelt de resultaten ten aanzien van:

1. het aspect kwaliteit en excellentie als positief,
2. het aspect studiesucces als positief, en
3. het aspect maatregelen als positief.

Namens de Reviewcommissie Hoger Onderwijs en Onderzoek,

A handwritten signature in black ink, consisting of a large initial 'F' followed by a series of loops and a long horizontal stroke, ending in a small flourish.

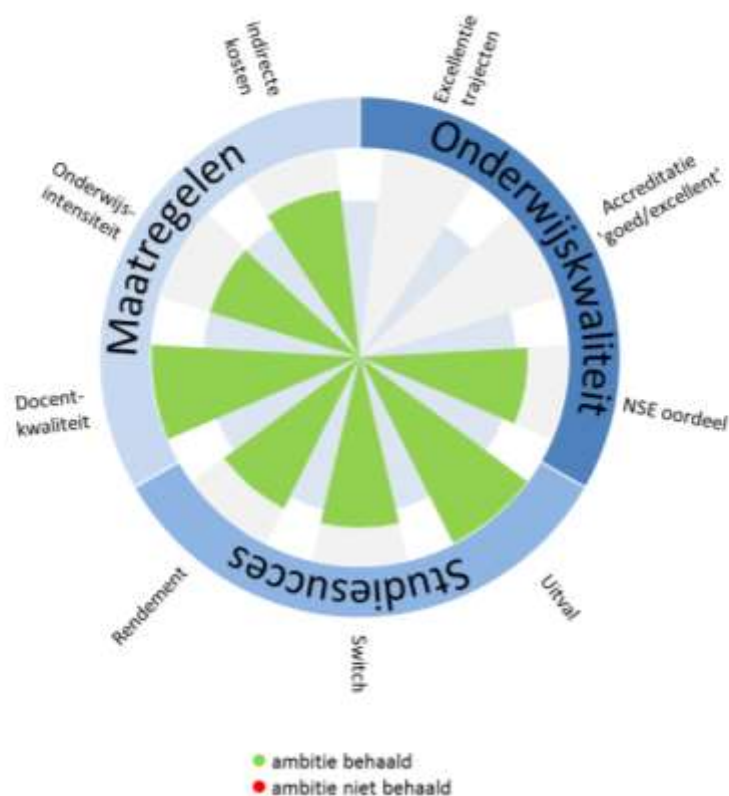
prof. dr. F.A. van Vught, voorzitter

Bijlage 1

Score verplichte indicatoren onderwijskwaliteit en studiesucces

	nulmeting	ambitie	realisatie 2015
Uitval	24,4	22,0	15,5
Switch	13,0	11,0	10,1
Bachelorrendement	59,7	70,0	75,7
Studentoordeel (NSE)	80,5	80,5	86,5
Docentkwaliteit	4,5	30,0	48,4
Onderwijsintensiteit	35	0	0
Indirecte kosten; generieke overhead (formatie)	21,8	21,0	19,5

Ratio realisatie 2015 en ambitie

In bovenstaande figuur wordt de realisatie op de verplichte indicatoren weergegeven in relatie tot de ambitie op die indicatoren. Als de realisatie de ambitie overstijgt is het segment groter dan de binnenste cirkel. Blijft de realisatie achter bij de ambitie dan kleurt het niet behaalde deel van de ambitie rood. Hoe groter het rode gedeelte hoe verder de realisatie relatief van de ambitie verwijderd is gebleven.